

Referat Fælles temadag for DFMS Sonografer

3. oktober 2015 på Næstved Sygehus

25 fremmødte (27 tilmeldte) mødtes d. 3-10-15 på Næstved Sygehus på en flot solskinslør dag. Næstved var vært ved den årlige temadag for alle sonografer i DFMS regi – sygeplejersker og jordemødre, beskæftiget med føtalmedicinsk ultralydsscanning.

Velkomst ved Jette Nymann Boysen, sonograf fra Næstved.

NIPT – hvad og hvordan?

Mette Fabricius, afdelingslæge i Næstved gav et fint kort input omkring det højaktuelle NIPT, hvor frit føtalt DNA i maters blod fra gestationsuge 10 har meget høj detektion og analysesikkerhed på 99,2% detektion for tri 21, men lidt dårligere performance for tri 18 = 96,3% og tri 13 = 91%. Undersøgelsen er fortsat en risikovurdering og ikke en endelig diagnostisk test. Bliver oftest konfirmeret ved kromosomanalyse.

Landet rundt viste det sig, at der var meget forskellig praksis for NIPT. Enkelte afdelinger havde formaliseret tilbud om NIPT, mens andre slet ikke var startet. De fleste afdelinger var i opstartsfasen.

Analysen sendes til udlandet, kun Skejby er startet på at analysere prøven i eget laboratorium.

NIPT er for nuværende ikke et offentligt tilbud, men der pågår i dette efterår et revisionsarbejde af "Retningslinjer for fosterdiagnostik" fra 2004 mhp at indarbejde NIPT.

Gitte Størup repræsentant i arbejdsgruppe 1 angående undersøgelsesmetoder, Lene Brendstrup repræsentant i arbejdsgruppe 2 angående information. Repræsentation i grupperne af en stor del af vores føtalmedicinske læger. Revisionen forventes afsluttet ultimo 2015/ primo 2016.

Nakkefoldsscanning – status i Danmark i dag?

Lene Brendstrup gav et kort oplæg, herunder orientering om Sundhedsstyrelsens revisionsarbejde – se ovenfor. Fremadrettede omdøbes nakkefoldsscanningen måske til 1. trimester scanning i erkendelse af, at denne scanning efterhånden rummer meget mere end "blot" nakkefold og risikovurdering for Downs.

Flertallet af landets afdelinger oplyser parrene om det aktuelt udregnede risikotal, mens andre har valgt blot at angive høj eller lav risiko for Downs syndrom. Debat om juridiske krav samt fordele og ulemper.

Såfremt de gravide fravælger en egentlig risikovurdering, var det de fleste steder i Danmark muligt alligevel at få en tidlig scanning i 1. trimester.

DFMS Arbejdsgruppe vedrørende logistik og arbejdsmiljø.

Benedicte Stavnstrup og Lene Brendstrup kom med et sammendrag af undersøgelsen ultimo 2014 med svar fra hele landet omkring tidsforbrug til scanningsundersøgelser, møder og konferenceafholdelse.

Vigtige elementer for sonografers (og føtalmedicineres) arbejdsmiljø er fysiske faktorer og logistik, men gennemgående er at tid spiller en afgørende rolle på alle områder. Se figur:

Obligatorisk gymnastik

Kollegerne fra Næstved har daglig pausegymnastik hver morgen. Faste øvelser med brug af træningselastikker. Efter frokosten øvede vi os alle i øvelserne i den flotte museumshave. En klar opfordring fra Næstved til at bruge denne ide til forbedring af arbejdsmiljø og ergonomi. Træningsprogram vedhæftet referatet.

Landet rundt - med fokus på vedligeholdelse af kompetencer

Faglige konferencer blev landet over afviklet meget forskelligt. Store afdelinger – daglige konferencer, små afdelinger – konference x 1 ugentligt eller månedligt. Fælles opfattelse af at konferencemulighed for gennemgang af cases og faglige emner var uvurderligt for fortsat at opretholde et højt niveau.

Den enkeltes sonografs kompetencer blev flere steder vedligeholdt/ opdateret ved at være på stue med føtalmedicinere. Mindre steder uden føtalmedicinere benytter mulighed for telemedicin – teknisk opkobling til større afdeling, som kan se med på online scanning. Andre mindre steder problemer med opdatering pga manglende lægedækning.

Alle afdelinger havde færre og færre økonomiske midler til at give alle sonografer mulighed for at deltage i DFMS's kurser generelt. Fælles opfattelse af, at disse kurser er et must for som sonograf at kunne opretholde viden og kompetencer på et højt specialiseret område.

Næste møde d. 8-10-2016 på Herlev Hospital

Inden dette års sonograf temadag i Næstved var der usikkerhed fra nogle DFMS medlemmer om, hvorvidt disse sonograf temadage var forbeholdt sygeplejersker. Dansk Jordemoderforening havde annonceret en lignende temadag for sonografer få dage inden, d. 29-9-15.

DFMS's temadage er for **alle** sonografer, såvel jordemødre som sygeplejersker. Sygeplejerskerne fra den gamle SiG-gruppe under Dansk Sygeplejeråd nedlagde jo netop denne gruppe i 2013 for at prioritere fællesskabet i DFMS.

DFMS's bestyrelse vil på næste møde d. 5-11-15 udarbejde en henvendelse til såvel Dansk Jordemoderforening som Dansk Sygeplejeråd for at opridse DFMS's mål om tværfaglighed og herunder opfordre til at koordinere kursusaktiviteter fremadrettet.

Debat om fremtidig arrangement for disse sonograf temadage mundede ud i, at man fastholdt årlige møder på skift mellem afdelingerne for at give størst vidensdeling og ejerskab til møderne. Som udgangspunkt gratis møder med velvillig donation af mad og lokalemulighed fra værtsafdelingen.

Ligeledes fastholdelse af møderne afholdt på lørdage for at give flest medlemmer en mulighed for deltagelse. Sonografemner som topprioritet.

Herlev Hospital bød ind som vært ved næste års møde d. 8-10-15 kl. 9.30 – 16.30

Mulige emner:

NIPT

Udvidet hjertescanning

Flow-undersøgelsers udvidede anvendelse

BMI som faktor

ISUOG kongres 2015 erfaringer

3D rumopfattelse som sonograf kvalifikation

Afslutningsvist mange tak til Næstved for godt værtsskab, mad og fantastiske rammer – specielt den gamle museumshave.

Vi glæder os til at besøge kollegerne på Herlev Hospital næste år.

Referent Gitte Størup

Sonograf Sygehus Vendsyssel, Hjørring